

Uniwersytet
Wrocławski

INSTYTUT PSYCHOLOGII
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH
I PEDAGOGICZNYCH

**PRZEGLĄD
BIBLIOTERAPEUTYCZNY**

TOM VII | NUMER 1 | ROK 2017

DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY
FACULTY OF HISTORICAL
AND PEDAGOGICAL SCIENCES

**BIBLIOTHERAPY
REVIEW**

VOLUME VII | NUMBER 1 | 2017

Wrocław 2017

Adres

Przegląd Biblioterapeutyczny

Instytut Psychologii
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Uniwersytet Wrocławski
ul. Dawida 1
50-527 Wrocław

Address

Bibliotherapy Review

Department of Psychology
Faculty of Historical and Pedagogical Sciences
University of Wrocław
ul. Dawida 1
50-527 Wrocław, Poland

e-mail: wiktoria.czerwianin@uwr.edu.pl
lub: kiriakos.chatzipentidis@uwr.edu.pl
tel.(0 71) 367-20-01 wew. 134
fax (71) 367-41-10

Patronat medialny

Online access: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/84162>

„Przegląd Biblioterapeutyczny” jest indeksowany w specjalistycznych bazach danych:
[Google Scholar](#), [Europeana](#), [ViFaOst](#), [Federacja Bibliotek Cyfrowych](#)

Instytut Psychologii
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Uniwersytet Wrocławski

*Department of Psychology
Faculty of Historical and Pedagogical Sciences
University of Wrocław*

Przegląd Biblioterapeutyczny

Tom VII, Numer 1, Rok 2017

Bibliotherapy Review

Volume VII, Number 1, 2017

Wrocław 2017

Rada naukowa || *Editorial Board*

Przewodnicząca || *Senior Associate Editor*

Wita Szulc, em. profesor Uniwersytetu Wrocławskiego,
Prezes Stowarzyszenia Arteterapeutów Polskich „Kajros”

Członkowie || *Associate Editors*

Genowefa Surniak,
Prezes Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego,

Alicja Kuczyńska,
em. profesor Uniwersytetu Wrocławskiego,

Halina Czernianin, Uniwersytet Wrocławski,

Kristine Martinsone, Riga Stradins University (Latvia),

Srikanthaluxmy Arulanantham,
University of Jaffna (Sri Lanka),

Ała Wasyluk, University of Educational Management
of National Academy of Pedagogical Sciences
of Ukraine (Ukraine)

Theodoros Kyrkoudis, Democritus University
of Thrace (Greece),

Miroslav Prstacić, University of Zagreb (Croatia)

Redakcja || *Editors*

Redaktor naczelny || *Editor-in-Chief*

Wiktor Czernianin

Sekretarz redakcji || *Assistant to the Editor*

Kiriakos Chatzipentidis

Redakcja tomu || *Volume Editors*

Redaktor merytoryczny tomu

Wiktor Czernianin

Redaktor tematyczny

Wita Szulc

Redakcja polonistyczna

Halina Czernianin

Korekta

Kiriakos Chatzipentidis

© Copyright by Department of Psychology, University of Wrocław, Poland

„Przegląd Biblioterapeutyczny” (półrocznik) znajduje się
na liście czasopism punktowanych MNiSW (część B, poz. 1380, pkt. 5).

Wersją pierwotną czasopisma jest wersja elektroniczna.

Wydane staraniem Instytutu Psychologii Wydziału Nauk Historycznych
i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego.

*Published by Department of Psychology Faculty of Historical
and Pedagogical Sciences University of Wrocław.*

ISSN 2391-971X

Publishing House **eBooki.com.pl**

ul. Obornicka 37/2,

51-113 Wrocław

tel.: +48 602 606 508

e-mail: biuro@ebooki.com.pl

www: <http://www.ebooki.com.pl>

Projekt okładki || Cover design

Marcin Fajfruk

Skład || Typesetting

Bartłomiej Siedlarz

Spis treści

Od Redakcji.....	9
------------------	---

Artykuły

Wiktor Czernianin, Halina Czernianin

Zarys teorii psychoanalitycznej Zygmunta Freuda (1856-1939) w perspektywie psychologii literatury	13
--	----

Anna Szemplińska

<i>Lectio divina</i> – w poszukiwaniu teologicznych implikacji biblioterapii.....	35
---	----

Anna Kapusta

Cytat w działaniu. Studium przypadku tekstoterapii kulturowej na podstawie wystawy <i>Izba przyjęć rzeczy biednych. Re_KOLEKCJE z Kantora</i>	43
--	----

Michał Kott

Ruch i choreoterapia jako konieczny element funkcjonowania w okresie późnej dorosłości	67
---	----

Kiriakos Chatzipentidis

Biblioterapia w edukacji inkluzyjnej.....	75
---	----

Kiriakos Chatzipentidis

Biblioterapia rodzeństwa dzieci z autyzmem.....	83
---	----

Kiriakos Chatzipentidis

Analiza bazy <i>SAGE Journals Online</i> : publikacje przypisane do słowa kluczowego <i>bibliotherapy</i>	93
--	----

Dział międzynarodowy

Carla Sousa

Biblioterapia no Brasil e na Polônia: uma análise a partir de artigos publicados entre 2000 e 2015 em periódicos brasileiros e poloneses.....	129
--	-----

Marco Dalla Valle

Esiste davvero la Biblioterapia? Analisi della disciplina e possibili applicazioni nelle biblioteche	147
---	-----

Sprawozdania

Klaudia Niemkiewicz

„Przyswajanie wiejskich tradycji muzycznych 2016” – projekt zrealizowany przez Fundację na Rzecz Ochrony Dziedzictwa Kultury Tradycyjnej Za-kresy w ramach programu Obserwatorium Kultury MKiDN, dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Podsumowanie.....	159
---	-----

Anna Kapusta

<i>Gestalt</i> pieśni. Terapeutyczny aspekt wykonań wiejskich tradycji muzycznych w opowieściach mówionych (przyczynek do badań i praktyki tekstoterapeutycznej)	161
Recenzenci	173
Wskazówki dla autorów	174

Contents

From Editors.....	9
-------------------	---

Articles

Wiktor Czernianin, Halina Czernianin

Psychoanalytic theory by Sigmund Freud (1856-1939) in the perspective of literature psychology.....	13
--	----

Anna Szemplińska

<i>Lectio divina</i> – in search of the theological implications of bibliotherapy.....	35
--	----

Anna Kapusta

Quotation at Work. Case Study of Cultural Textual Therapy Based on the <i>Admissions Ward for Poor Objects. Re_COLLECTIONS from Kantor Exhibition</i>	43
--	----

Michał Kott

The motion and choreotherapy as a necessary element of functioning in late adulthood	67
---	----

Kiriakos Chatzipentidis

Bibliotherapy in inclusive education	75
--	----

Kiriakos Chatzipentidis

Bibliotherapy for siblings of children with autism	83
--	----

Kiriakos Chatzipentidis

Analysis of the <i>SAGE Journals Online</i> database – titles assigned to the keyword <i>bibliotherapy</i>	93
---	----

International Department

Carla Sousa

Bibliotherapy in Brazil and Poland: an analysis based on articles from Brazilian and Polish scientific journals published between 2000 and 2015.....	129
---	-----

Marco Dalla Valle

Does Bibliotherapy really exist? Analysis of discipline and possible applications in libraries.....	147
--	-----

Reports

Klaudia Niemkiewicz

‘Assimilation of Rustic Musical Traditions 2016’ – grant carried out by Foundation for the Presevation of Traditional Culture’s Heritage ‘Za-kresy’ as part of the MKIDN’s Observatory of Culture program. It’s been donated from the resources of The Minister of Culture and National Heritage.....	159
--	-----

Anna Kapusta

The *Gestalt* of Songs. The Therapeutic Aspect of the Performances
of Rural Musical Traditions in the Oral Stories (The Introduction
to Academic Research and Cultural Textotherapy Practice) 161

Consulting Editors 173

Guidelines for Authors 174

Od Redakcji From Editors

Różnorodność tematyczna może być ciekawa. Taka jest zawartość tego numeru. I tak pierwszy artykuł przybliży biblioterapeutom teorię psychoanalityczną Freuda, drugi prezentuje metodę czytania *lectio divina*, która ma za sobą wielowiekową tradycję monastyczną i jednocześnie jest to próba poszukiwania implikacji teologicznych w biblioterapii. Trzeci poświęcony został autorskiej strategii tekstoterapii kulturowej Anny Kapusty zrealizowany w ramach wystawy czasowej *Izba przyjęć rzeczy biednych. Re_KOLEKCJE z Kantora*, która miała miejsce w Muzeum Etnograficznym im. Seweryna Udzieli w Krakowie. Czwarty artykuł ukazuje znaczenie ruchu oraz aktywności fizycznej w utrzymaniu kondycji człowieka, który przekroczył 60-ty rok życia. Piąty i szósty na tematy związane z biblioterapią, odpowiednio, w edukacji inkluzyjnej oraz rodzeństwa dzieci z autyzmem. Wreszcie artykuł końcowy to analiza bazy *SAGE Journals Online* pod kątem tytułów przypisanych do słowa kluczowego „bibliotherapy”.

W Dziale Międzynarodowym prezentujemy prace młodych, tj. doktorantki z Brazylii, a jest nią Carla Sousa z Master in Science Information from Florianópolis, Brazil oraz doktoranta z Włoch Marco Dalla Valle z Università di Verona.

Na uwagę zasługują również sprawozdanie z realizacji projektu, pt.: „Przyswajanie wiejskich tradycji muzycznych 2016” — projekt zrealizowany przez Fundację na Rzecz Ochrony Dziedzictwa Kultury Tradycyjnej Za-kresy w ramach programu Obserwatorium Kultury MKiDN, dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Następną to opis terapeutycznych aspektów wykonań wiejskich tradycji muzycznych w opowieściach mówionych.

Recenzenci

Consulting Editors

Prof. dr hab. Zbigniew Andres

Dr Lucyna Biały

Prof. UW r. dr hab. Danuta Borecka-Biernat

Prof. UMCS dr hab. Stanisława Byra

Dr Dorota Chmielewska-Łuczak

Dr Małgorzata Czerwińska

Dr Mirosława Furmanowska

Dr hab. Artur Jazdon

Dr Marta Kochan-Wójcik

Prof. APS dr hab. Agnieszka Konieczna

Prof. UW r. dr hab. Andrzej Ładyżyński

Dr Wanda Matras-Mastalerz

Dr Joanna Piskorz

Dr Ryszard Poprawa

Dr Małgorzata Prokosz

Prof. UW r. dr hab. Alicja Senejko

Prof. APS dr hab. Bernadeta Szczupał

Dr Anita Stefańska

Prof. UP w Krakowie, dr hab. Jolanta Zielińska

Prof. WSNS Pedagogium w Warszawie, dr hab. Hanna Żuraw

Prof. UWM dr hab. Agnieszka Żyta

Wskazówki dla autorów

Guidelines for Authors

Artykuł zapisany jako dokument tekstowy w formacie DOC prosimy przesłać drogą elektroniczną na adres: k.chatzipentidis@psychologia.uni.wroc.pl

Prosimy o używanie pisma Times New Roman. Wielkość pisma:

- imię i nazwisko autora (autorów), ich afiliacja – 12;
- tytuł opracowania wyśrodkowany i pogrubiony – 14;
- śródtytuły wyśrodkowane, bez numeracji – 12;
- tekst podstawowy, odstęp między wierszami 1,5, marginesy 2,5 cm – 12.

Cytaty prosimy pisać kursywą, bez cudzysłowu, dłuższe cytaty prosimy wydzielać z tekstu, odstęp między wierszami 1,0. Tabele i rysunki prosimy ponumerować kolejno w całym artykule i opatrzyć odpowiednio tytułem lub podpisem:

- rysunki w postaci elektronicznej prosimy dostarczać w formatach importowalnych do programu MS Word, np. tif, jpg, bmp, eps, pcx, wmf;
- rysunki sporządzone w wewnętrznym programie MS Word powinny stanowić całość;
- elementy powinny być zgrupowane (nie powinny być rysowane bezpośrednio w pliku tekstowym).

Odsyłacze należy umieszczać w strukturze tekstu w nawiasach (np. Czernianin 2008, s. 63). Tekst powinien zawierać bibliografię. Do artykułu należy dołączyć streszczenie lub abstrakt w języku polskim i w języku angielskim wraz z tytułem. Abstrakt, np. według następującego porządku: 1) przedmiot i cel badań, 2) metoda badań, 3) rezultat badań, 4) konkluzja.

Minimalny okres oczekiwania na opublikowanie tekstu wynosi ok. 6 miesięcy (półrocznik). W przypadku, gdy opinie na temat oferowanego tekstu są rozbieżne, okres oczekiwania może być dłuższy. Materiały nadesłane do redakcji (wydruki, płyty CD) nie są zwracane.

Redakcja prosi autorów publikacji o ujawnianie informacji o podmiotach przyczyniających się do powstania publikacji (wkład merytoryczny, rzeczowy, finansowy). Główną odpowiedzialność za podanie tych informacji ponosi autor zgłaszający artykuł. „Ghostwriting”, „guest authorship” są przejawem nierzetelności naukowej, a wszelkie wykryte przypadki będą demaskowane.

ZOSTAŃ BIBLIOTERAPEUTĄ!

Instytut Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego zaprasza na
STUDIA PODYPLOMOWE BIBLIOTERAPII

Studia przeznaczone są dla:

- wychowawców i nauczycieli
- bibliotekarzy i polonistów
- psychologów i pedagogów
- pracowników służb socjalnych, pracowników służby zdrowia oraz osób duchownych

Na studiach zdobędziesz wiedzę i umiejętności z zakresu zastosowania biblioterapii w rozwiązywaniu psychologicznych i pedagogicznych problemów osób chorych, nieprzystosowanych społecznie, potrzebujących wsparcia psychicznego na różnych etapach życia.

Studia pomogą Ci wzbogacić warsztat pracy o nowe, szersze spojrzenie na książkę i pokażą możliwości działań terapeutycznych w oparciu o materiał czytelniczy.

Studia adresowane są przede wszystkim do osób zainteresowanych praktycznym zastosowaniem biblioterapii, niemniej jednak program uwzględnia też przygotowanie do pracy naukowej w dziedzinie biblioterapii, metodologię badań naukowych, zgodnie z zaleceniami organizacji międzynarodowych zajmujących się standardami edukacji w zakresie terapii przez sztukę.

Czas trwania studiów: 2 semestry, 162 h praktyki i teorii

www.psychologia.uni.wroc.pl